

Den nordiske modellen, finnes den? Et overblikk

Via Nordica 2012

Sesjon 3-3

Bjørn Erik Selnes

Reykjavik, 12. juni 2012

Nordisk regionalt samarbeid

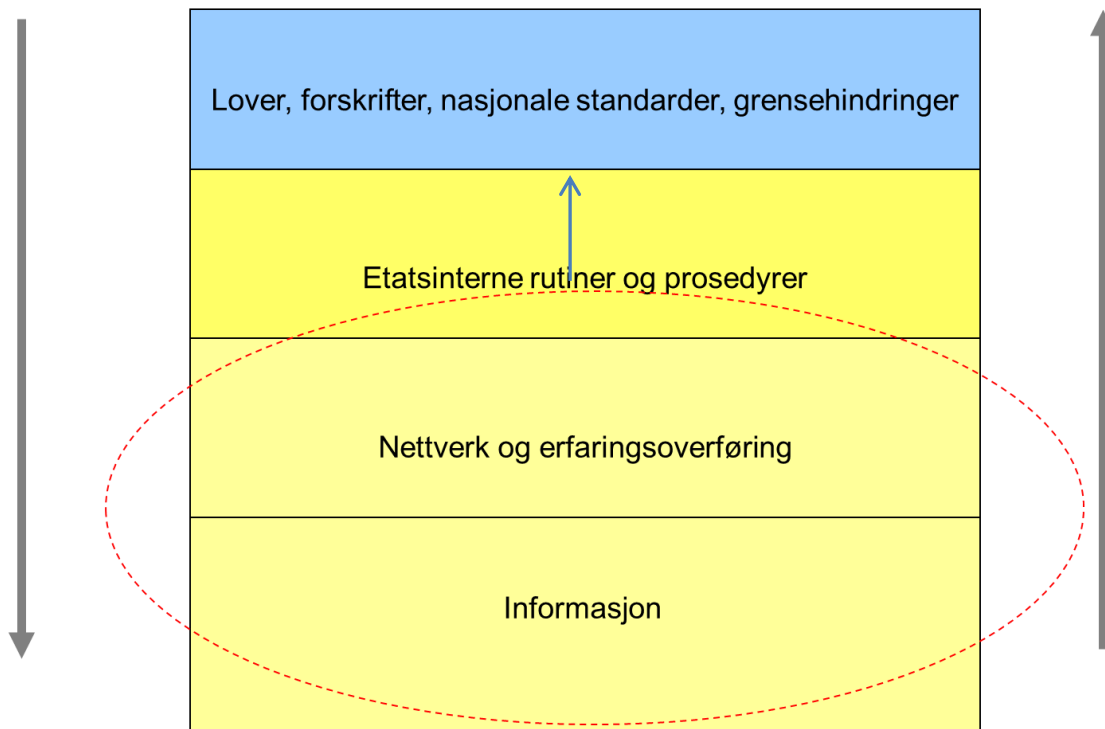
- Den nordiske modellen
  - Demokratisk og produktiv (?)
  - Nærhet og samarbeid myndigheter, næringsliv, organisasjoner, medvirkning, besluttsomhet
- Politisk samarbeid
  - Nordisk råd (1952)
  - Nordisk ministerråd (1971)
- Administrativt (samferdsel)
  - Nordisk vegforum (1935)
  - Nordic Infrastructure Managers NIM (jernbane)
  - Andre
  - Gemensam nordisk anleggsmarknad (2003-2008)
    - Felles visjon
    - Samordning prioriterte felter

26 mill. innbyggere
 Anleggsmarked ~32 mrd. €
 Vei/bane 45-50 %

EU-direktiver
standarder

Samarbeidsnivåer i praksis

NVF/NIM/GNA/NordFOU
Nasjonale standarder
Nasjonal utvikling, harmonisering
FIA/PIA, Bransjesamarbeid

Utviklingstrekk nordiske trafikkverk

- Nye organisasjonsmodeller
  - Politisk styrt
  - Intern omstrukturering

- Utvikling konkurransemarked
  - Utskilling og konkurranseutsetting produksjonsoppgaver
  - Rendyrke trafikkverkenes rolle

- Drivkrefter
  - Effektivitet, produktivitet, samordning
  - Regional og lokal innflytelse

  - Klima, energi, miljø, finanskriser

Land	Forvaltere av transportinfrastruktur
Norge <i>6 forvaltere – 13 960 ansatte</i>	Statens vegvesen Jernbaneverket Avinor AS Kystdirektoratet Jernbanetilsynet Luftfartstilsynet
Sverige <i>5 forvaltere – 13 200 ansatte</i>	Trafikverket Luftfartsverket Sjøfartsverket Transportstyrelsen Swedavia AB
Finland <i>4 forvaltere – 4 300 ansatte</i>	Trafikverket Trafiksäkerhetsverket ELY-sentraler (9 regioner) Finavia abp
Danmark <i>6 forvaltere – 4 400 ansatte</i>	Vejdirektoratet Banedanmark Farvandsvæsenet Kystdirektoratet Trafikstyrelsen Sund & Bælt Holding AS
Island -Flere forvaltere <i>Vegagerdin - 288 ansatte</i>	<i>Road, Aviation, Maritime</i>
Færøyene <i>1 forvalter - 56 ansatte</i>	<i>Landsverk (infrastruktur bygg)</i>

Hvor står vi ?

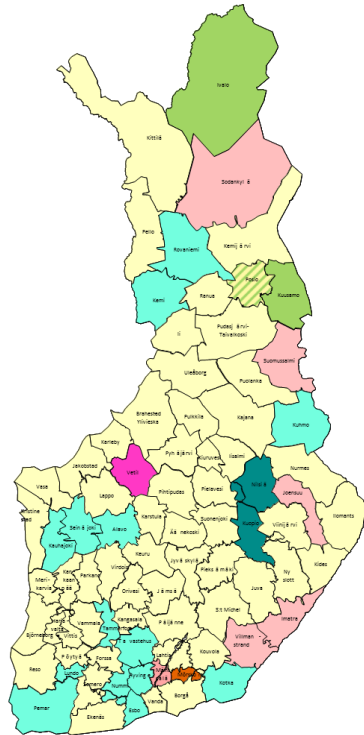
	Island	Færøyene
	Vegagerdin	Landsverk
Veg- og jernbanenett	Hovedveger 4930 km, Sekundærveger 2950 km Andre veger 5010 km	500 km state roads 18 tunnels (incl. 2 sub sea) 3 state harbours; 10 harbours, 45 jetties, 10 heliports (+ offentlige bygg)
Omsetning	15,714 mrd. ISK (2011) Investering 5,976 mrd. Drift /vhold 8,371 mrd.	96 mill. DKK (2011) Investering veg 39,6 mill. Drift/vedlikehold 44,2 mill.
..Bemanning verk	288 ansatte	56 ansatte
Regionalisering/divisjon	4 d-v regioner, anleggsdivisjon planleggingsdivisjon	3 avdelinger Infrastruktur, Bygg, Produksjon
Strukturendringer	Entreprenør: 95 % anlegg 80% vedlikehold, 40% drift Ny organisasjon utredes	Produksjon skilt ut i egen avdeling atskilt fra bestiller
Planlegging	-	-
Finansiering	I hovedsak avgifter	Fokus alternativ finansiering
Utbygging/gjennomføring		
Effektiviseringstiltak	En samlet trafikkorganisasjon vurderes	Fokus på forfall og etterslep, robust infrastruktur
Trafikksikkerhet Helse miljø sikkerhet Produktivitet Kompetanse		

Hvor står vi ?

	Sverige		Finland		Danmark		Norge	
	Trafikkverk		Trafikkverk		Vejdir.	Banedanmark	Vegvesen	Jernbaneverk
Veg- og jernbanenett	15 300 km rv 83 100 km lv	11 900 km jernbane	13 100 km rv 64 900 km reg	5919 km jernbane	3786 km	2132 km	10 200 km rv 44 000 km fv	4 114 km
Omsetning	~50 mrd. SEK		Veg 544 mill. € Bane 352 mill. €		~10 mrd. DKK	4.3 mrd. DKK	~37mrd. NOK	~11,5 mrd NOK
Bemanning verk	~6500 ansatte (~3600 vei)		~736 Trafikkverk (~285 vei) ELY-sentraler: ~582 vei (reg)		~900	~2200	~6500 ca 5000 veg	~3550 årsverk
Regionalisering/divisjon	Divisjon utf.	Reg samfunn	Trafikkverk divisjon 9 reg. nærings-/trafikk/miljø- sentraler med vegansvar		Divisjon	Selskap	Regioner	Divisjon
Strukturendringer	Reg. bygnadsavd 1965 Produksjonsdivisjon 1992 Selskap 2009 (Vectura Svevia, Infranord)		Reg. bygnadsavd. Produksjonsdivisjon 1998 Statsforetak 2001 – konkurr 2005 Selskap prosj+entr. 2008		Veisentre Forv.reform 1 Forv.reform 2 Divisjon 2009 Sund&belt AS	Selskap 1997	Prod/ vegsjef modell 1995 Des 01- Jan 03 As konkurr 06 5 regioner/18 fylkeskomm.	Egen prod. drift/vlhold, Utbygging entreprise
Planlegging	~5år?		?		~7 år		~9 år	
Finansiering	Statlig fullfinansiering større pakker/intern lånemulighet		Finansiering større pakker		Statlig full finansiering større pakker – vurderer brukerfinansiering		Årsbudsjett+ bompenger Sterk vekst	Årsbudsjett Annen fin. utredes
Utbygging/gjennomføring								
Effektiviseringstiltak	Intern og ekstern effektivisering (målsatt)		Ytterligere krav bemannings- reduksjon 650 totalt		Effektivitetskrav basert på analyse		Planlegging, Etterslep resultatfokus	Omstilling større volum Etterslep
Trafikksikkerhet Helse miljø sikkerhet Produktivitet Kompetanse								

Finland 2011

Urakoitsija

	Koillistie Määttä Oy	3 kpl
	Destia Oy Infrahoito	55 kpl
	YIT Rakennus Oy	14 kpl
	NCC Roads Oy	6 kpl
	Savon Kuljetus Oy	2 kpl
	Pahkakangas Oy	1 kpl
	TSE-Tienvierii Oy	1 kpl

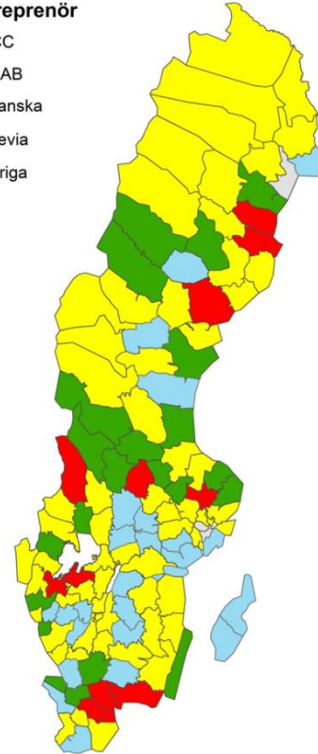
Entreprenörer 82 totalt

Drift veg – Danmarks opplegg egen presentasjon

Sverige 2011

Driftentreprenör

	NCC
	PEAB
	Skanska
	Svevia
	Övriga

Marknadsandelar för drift

Tabellen nedan visar fördelningen av Vägverkets grundpaket mellan entreprenörerna.

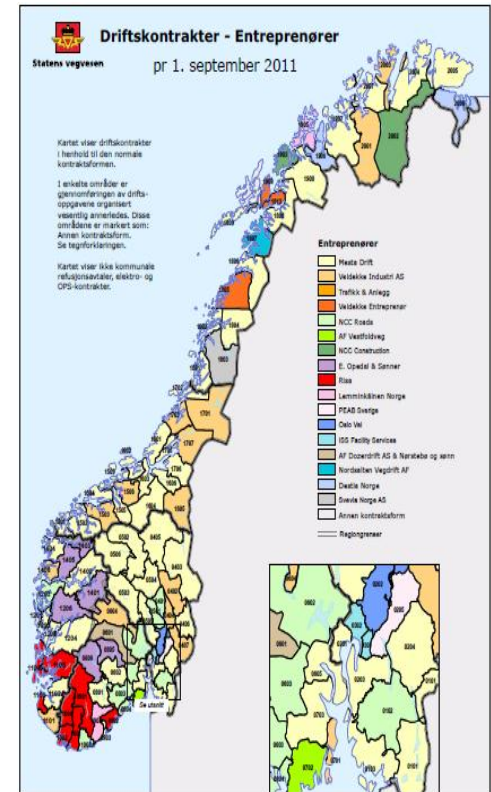
De årligen förhöjande små förändringarna i volym mellan entreprenörerna skulle kunna tyda på ett stabilt förhållande. Trots de små förskjutningarna i totala marknadsandelar så sker dock relativt oft byten av entreprenörer vid upphandlingarna.

Marknadsandelar Grundpaket Drift Vägverkets driftentreprenörer 2007-2009 (fördelningen avser vägplängd)

Entreprenör	2006	2007	2008	2009
Svevia	60 %	58 %	59 %	58 %
NCC	16 %	15 %	16 %	15 %
Peab	12 %	14 %	14 %	14 %
Skanska	9 %	10 %	8 %	10 %
Övriga	3 %	3 %	3 %	3 %

Genom att klicka på nedanstående länkar hittar du information om marknadsandelar i diagramform.

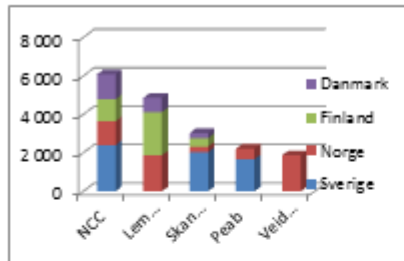
Norge 2011

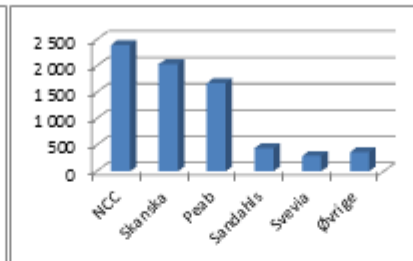
Aktører med kontrakt	Antall
Mesta	48
Veidekke	17
NCC	12
Risa	8
E. Opedal & Sønner	6
Lemminkäinen	2
ISS	2
Peab, Svevia, Oslo vei, Dozerdrift AS og Nørstebø & sønn, Nord-Salten veidrift	1

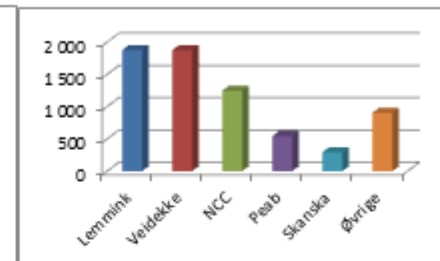
Asfalt 2011

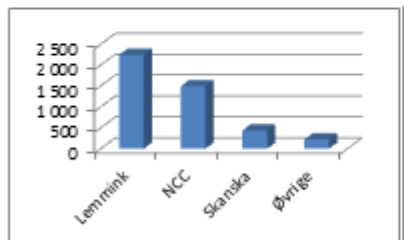
Asfaltproduksjon Norden 2011 (totalt 22 mill. tonn)

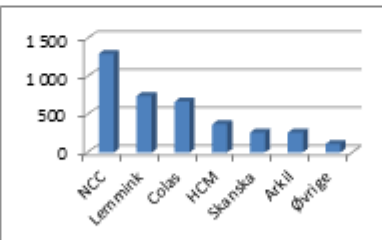
Asfaltproduksjon Sverige 2011 (totalt 7.2 mill. tonn)

Asfaltproduksjon Norge (totalt 6,7 mill. tonn)

Asfaltproduksjon Finland 2011 (totalt 4.7 mill. tonn)

Asfaltproduksjon Danmark 2011 (totalt 3.7 mill. tonn)

(I Norge er Nordasfalt tatt med under Lemminkäinen, Asfaltverket Mo under Veidekke og Terje Hansen under PEAB. I Finland er Destia tatt med under NCC.)

Det nordiske anleggs- og infrastrukturmarkedet:

- Utvikling skjedd i ulik grad og ulikt tempo, ulike organisasjoner og ulik bemanning, strategier
- Vi har ikke klart å etablere et felles nordisk marked, men vi har stor nytte av å trekke lærdom av hverandres erfaringer
- Vi representerer et interessant marked – sterkt økende interesse fra internasjonale aktører, flere med langsiktig strategi for sin satsing
- Vi har store oppgaver –sterk fokus på gjennomføringsevne, effektivitet i vid forstand , planlegging, forutsigbarhet og finansiering, drift og vedlikehold, etterslep, «programområder»
- Vi har forbedret tradisjonelle kontraktmodeller, har samlet sett stor erfaring med ulike modeller, stor interesse for nye modeller og utvikling av markedet, flere land har lagt en klar strategi
- Godt grunnlag for videre arbeid – vi presenterer noe her i denne sesjonen